

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšera a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **P. Č.**, o podání žalobce ze dne 28. 4. 2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 6. 2015, čj. 10 Na 9/2015 – 15,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Krajský soud v Českých Budějovicích shora uvedeným usnesením odmítl podání ze dne 11. 5. 2015, kterým se žalobce domáhal určení, že „v důsledku vadného rozvrhu práce OS v Č. Budějovicích je prostor pro machinace s nápadem, proto bylo zasaženo do veřejného práva žalobce.“

[2] Krajský soud vyhodnotil, že žalobcovo podání nebylo projednatelné, neboť nemělo náležitosti podle § 37 odst. 3 s. ř. s. Podotkl, že žalobce činí vůči soudu obdobná neurčitá podání opakovaně, ačkoli byl soudem již mnohokrát poučen o zákonných náležitostech podání. Žalobcovým cílem proto není dosáhnout věcného přezkumu postupu žalovaného správního orgánu, nýbrž maximalizovat počet soudních rozhodnutí. Krajský soud také konstatoval s poukazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, že uvedené chování žalobce vykazuje znaky zneužití práva, které nepožívá právní ochrany. Za těchto okolností krajský soud nepovažoval za účelné vyzývat žalobce k odstranění vad podání a toto podání bez dalšího odmítl.

II.

[3] Žalobce (stěžovatel) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností. Uvedl, že „písemnost KS na listě 15 je natolik arogantní a lživá, že to přesahuje veškeré meze“ a že „lež a machinace nelze právně zdůvodnit“. Stěžovatel brojil proti postupu krajského soudu ještě dalšími obdobně expresivními výrazy.

III.

[4] Nejvyšší správní soud předně připomíná, že opakovaně vyhodnotil okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje u soudu svá práva, jako projev svévolného a účelového uplatňování práva (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2012, čj. 2 As 45/2012 – 11, všechna citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Stěžovatel svá práva uplatňuje

převážně zjevně šikanózním způsobem a nesoudí se veden snahou o meritorní řešení sporu, ale pro samotné vedení sporu (viz např. rozsudek ze dne 7. 6. 2012, čj. 2 As 82/2012 – 13).

[5] V evidenci zdejšího soudu je vedeno ke dni vydání tohoto rozhodnutí nejméně 1363 spisů, kde žalobce vystupuje v pozici stěžovatele či navrhovatele. Zajisté pouhá skutečnost, že stěžovatel vede takové množství sporů, přirozeně sama o sobě neznamená, že by jeho žádostem nemělo být vyhověno. Rozhodující je sériovost a stereotypnost stěžovatelem vedených sporů, spojená s opakováním obdobných či zcela identických argumentů.

[6] Z napadeného usnesení je patrné, že krajský soud se přiměřeně zabýval obsahem stěžovatelova podání a vyhodnotil, že správní soudy nejsou oprávněny určovat, že postupy „OS v Č. Budějovicích“ při vydávání rozvrhu práce jsou machinací. Nejednalo se o záležitost, která by byla způsobilá zasáhnout stěžovatelova veřejná subjektivní práva a která by jakkoli vybočovala ze stereotypu a sériovosti soudních sporů, které stěžovatel vede s nejrůznějšími orgány veřejné správy. Ani Nejvyšší správní soud neshledal, že by nynější kauza byla v tomto ohledu výjimečná. Stěžovatel v kasační stížnosti nevedl žádnou konkrétní polemiku s klíčovými závěry krajského soudu, že stěžovatelovo podání nebylo možné pro jeho vady věcně projednat a že nebylo účelné stěžovatele vyzývat k odstranění vad podání. Kasační námitky neodpovídaly žádnému ze zákonných kasačních důvodů podle § 103 s. ř. s. Kasační stížnost tak byla zcela zjevně nepřijatelná podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[7] S poukazem na shora uvedené je zřejmé, že stěžovatel byl i v nyní posuzovaném případě veden pouze snahou vést „spor pro spor“ (srov. zejm. usnesení ze dne 28. 2. 2013, čj. 8 As 130/2012 – 10, a usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 6. 2013, sp. zn. I. ÚS 1632/13, jímž ústavní stížnost stěžovatele odmítl). Nejvyšší správní soud proto nevyzval stěžovatele k odstranění vad kasační stížnosti.

[8] Nejvyšší správní soud si je vědom znění čl. 36 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje právo na soudní ochranu. Okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje svá práva (a to zejména právo na soudní ochranu), však nelze považovat za výkon subjektivního práva v souladu s právním řádem. Chování stěžovatele naopak naplňuje znaky zneužití práva, které zdejší soud vymezil např. již v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, čj. 1 Afs 107/2004 – 48, č. 869/2006 Sb. NSS. Zneužitím práva se rozumí „*situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo ke neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zřídka dovolené*“. K zákazu zneužití práva se vyjádřil také rozšířený senát, podle něhož zákaz zneužití práva představuje pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vůdčích hodnotách, ke kterým vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochraně lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Zákaz zneužití práva je v jistém smyslu ultima ratio, proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právního řádu, s nimiž se může střetnout (usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 5. 2010, čj. 1 As 70/2008 – 74, č. 2099/2010 Sb. NSS, a v něm uvedená judikatura). V této souvislosti lze rovněž připomenout rozsudek ze dne 30. 12. 2010, čj. 4 As 38/2010 – 43, ve kterém Nejvyšší správní soud poukázal na model fungování občanského sdružení, založený na opakovaném podávání žádostí o osvobození od soudních poplatků, tj. nákladů, které při jeho činnosti zpravidla vznikají a s jejichž vznikem musel vědomě počítat. Neexistují-li pro takové jednání legitimní důvody, je třeba jej považovat za zneužití práva zakotveného v § 36 odst. 3 s. ř. s. Uvedený závěr prošel testem ústavnosti u Ústavního soudu a obstál (viz usnesení ze dne 11. 5. 2011, sp. zn. I. ÚS 1131/11).

[9] Stěžovatel obecně zneužívá práva na soudní ochranu, jak bylo zmíněno výše, je veden snahou vést řízení pro řízení sanotné, nikoliv zájmem o řešení reálně existujících sporů. Podstatná je pak skutečnost, že toto zneužití lze dovodit i v nyní posuzované věci – a toto rozhodnutí tedy nevede k budoucímu paušálnímu odmítnutí jakéhokoliv podání, jímž by se stěžovatel obracel na soud. Shora předestřený postup představuje pouze materiální korektiv formálního pojmání práva na soudní ochranu v souladu s principem ekvity (spravedlnosti) a bude vyhrazen zcela výjimečným případům, u nichž se běžný procesní postup bude jevit jako zcela neefektivní, a současně bude zcela zjevné, že kasační stížnost nemůže být úspěšná. V tomto ohledu tedy bude třeba dbát zvýšené opatrnosti a pečlivě se seznámit se skutkovými i právními okolnostmi případu stejně jako v ostatních věcech.

[10] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud netrval ani na povinném zastoupení stěžovatele. Požadavek, aby stěžovatel dostal této povinnosti, by nesvědčil zásadě hospodárnosti a rychlosti řízení vzhledem ke zjevné nepřipustnosti kasační stížnosti.

[11] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) za použití § 120 s. ř. s. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože kasační stížnost byla odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. října 2015

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu